

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21 листопада 2025 року*

DOI: <https://doi.org/10.24195/MIE2025>

УДК: 378.11+371.201+658.401.2

У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнешук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач лабораторії якості освіти Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку, к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №8, від 25 грудня 2025 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21 листопада 2025 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 145 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2

© Університет Ушинського, 2025

5. Харківська А. Моделювання управління інноваційним розвитком педагогічного ВНЗ. *Теорія та методика управління освітою*, 2013. Вип. 10. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ttmuo_2013_10_47.pdf

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН

Олена Якубовська, Україна

Наталія Черненко, Україна

Специфіка діяльності закладів дошкільної освіти в умовах воєнного стану набуває особливої актуальності у зв'язку з глибокими соціальними, психологічними та організаційними змінами, що відбуваються в Україні. Воєнні дії суттєво впливають на функціонування дошкільних закладів, оскільки саме діти раннього та дошкільного віку належать до найбільш уразливих груп населення. У таких умовах система дошкільної освіти потребує адаптації до нових викликів, що зумовлює необхідність наукового осмислення проблеми та пошуку оптимальних шляхів її вирішення.

Важливість дослідження визначається тим, що забезпечення безпеки та збереження психоемоційного благополуччя дітей стає центральним завданням освітнього процесу. Педагогічні колективи змушені переглядати організацію освітнього середовища, коригувати режимні моменти, впроваджувати алгоритми дій під час повітряних тривог та інших небезпечних ситуацій. Одночасно з цим зростає потреба у психологічній підтримці вихованців, оскільки тривала дія стресових чинників може негативно позначатися на їхньому емоційному розвитку, рівні тривожності та поведінкових реакціях.

Аналіз нормативно-правових засад діяльності закладів дошкільної освіти у мирний час та в умовах правового режиму воєнного стану засвідчує наявність розгалуженої й цілісної системи документів, яка забезпечує стабільність функціонування ЗДО, захист прав дітей та працівників, а також можливість гнучкого реагування на виклики сучасної безпекової ситуації. По-перше, постанови Кабінету Міністрів України виступають важливим елементом нормативного регулювання, оскільки забезпечують практичну реалізацію положень законів шляхом встановлення правил, процедур та стандартів, обов'язкових для виконання всіма органами та установами, на які вони поширюються. Вони утворюють необхідний нормативний місток між законодавчим рівнем і практичним функціонуванням ЗДО, особливо щодо організаційних, фінансових, безпекових та соціальних аспектів. По-друге, накази Міністерства освіти і науки України конкретизують державну політику у сфері дошкільної освіти та регламентують щоденну діяльність педагогів і керівників ЗДО. Система наказів МОН формує оперативну регуляторну основу, що дозволяє забезпечити однакові стандарти якості та безпеки в усіх закладах. По-третє, нормативно-правові акти мирного часу – закони «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», санітарні норми, Базовий

компонент дошкільної освіти – визначають базові принципи, структуру та зміст дошкільної освіти, регламентують права дитини, обов'язки педагога, вимоги до освітнього середовища, інклюзії та організації безпечного простору. По-четверте, правове забезпечення діяльності ЗДО під час воєнного стану формується комплексом спеціальних документів – Указом Президента України, Законом «Про правовий режим воєнного стану», законами №2136-IX і №2136-IX про особливості трудових відносин та листами МОН із роз'ясненнями. Документи створюють правові механізми для змін у режимі роботи, тимчасових переведень, дистанційної чи змішаної форми діяльності, організації простою, гарантування оплати праці, захисту прав військовозобов'язаних працівників та забезпечення безперервності освітнього процесу. По-п'яте, методичні рекомендації та роз'яснення МОН щодо психологічної підтримки, збереження мережі ЗДО, роботи з дітьми ВПО та організації освітнього процесу в умовах загрози доповнюють правове поле, надаючи практичні інструменти для забезпечення стійкості та адаптивності дошкільної освіти.

Діяльність закладів дошкільної освіти в умовах правового режиму воєнного стану передбачає формування спеціального правового середовища, яке забезпечує безперервність освітнього процесу, захист прав учасників освітньої діяльності та гнучкість управлінських рішень.

Управління закладом дошкільної освіти сьогодні стає більш складним і багатовимірним, адже керівник має враховувати як сучасні освітні реформи, так і умови воєнного часу. Аналіз підходів українських науковців показує, що результативна управлінська діяльність можлива лише за умови поєднання стратегічного мислення, інноваційних рішень, ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу та орієнтації на розвиток дитини. В умовах оновлення освітніх стандартів, активної цифровізації, поширення інклюзивної освіти та появи нових форм організації освітнього процесу керівнику потрібно забезпечити науково обґрунтовані, системні та законні управлінські рішення. Учені наголошують, що гуманізація, демократизація, інноваційність, партнерство та стратегічність є провідними принципами, які гарантують якісну організацію роботи й формують безпечне та розвивальне середовище для дітей. Зауважимо, що умови воєнного стану висунули додаткові вимоги до керівника – здатність діяти оперативно, організовувати безпечний простір, забезпечувати психологічну підтримку та здійснювати антикризове управління. Сучасне управління передбачає використання цілої системи методів: адміністративно-організаційного, педагогічно-управлінського, прогностичного, соціально-психологічного, економічного, проектного та ризик-орієнтованого. Кожен із них має свою роль і дозволяє забезпечити якість освітнього процесу, впроваджувати інновації та планувати розвиток закладу в умовах непередбачуваності.

Ефективність управління базується на реалізації функцій: організаційної, правової, методичної, контрольної-аналітичної, мотиваційної, комунікативної та прогностичної, які забезпечують узгоджену роботу всіх структур ЗДО, підтримують діяльність педагогів, сприяють моніторингу якості освіти,

активізують співпрацю з родинами та громадою, а також дають можливість планувати розвиток закладу на основі об'єктивних даних.

Вчені (М. Роганова [1], Н. Сімонова [2]) наголошують на важливості комплексного використання різних управлінських підходів – системного, програмно-цільового, адаптивного, ризик-орієнтованого, інноваційного та рефлексивного. Поєднання зазначених підходів дозволяє сформувати гнучку й стійку модель управління, яка відповідає сучасним вимогам і забезпечує комфортні умови для розвитку дітей.

Отже, управління закладом дошкільної освіти є складним і багатогранним процесом, що передбачає поєднання традиційних і сучасних підходів, стратегічного планування й високої відповідальності керівника. Використання різних принципів, методів і функцій управління забезпечує стабільне функціонування ЗДО, високу якість освіти та підтримку всебічного розвитку дитини навіть за складних суспільних умов.

Література

1. Сімонова Н. Формування управлінської культури керівника закладу дошкільної освіти. *Імідж сучасного педагога*, 2024, 3(216), 20–27. URL: https://isp.pano.pl.ua/article/view/306705?utm_source=chatgpt.com
 2. Роганова М. В. Педагогічні інновації в дошкільній освіті – умова успішного розвитку дитини. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 2024, (110), с. 128–136. URL: https://journals.snu.edu.ua/index.php/DOMTP_SNU/article/view/981?utm_source=chatgpt.com
-

Секція 3	
GARAKANIDZE Zurab <i>A new challenge for Georgia's transport and communication security</i>	46
ДАКАЛ Алла <i>Спільні й відмінні чинники публічного управління у сфері освіти України та Польщі</i>	55
РУЧКІНА Маріанна, ТАН Цінцін <i>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів в умовах глобальних освітніх трансформацій</i>	58
ЯКУБОВСЬКА Олена <i>Управління закладом дошкільної освіти в умовах сучасних змін</i>	61
Секція 4	
БАРАБАСЬ Дмитро <i>Культура інновацій у закладах вищої освіти</i>	64
ГОРЛІЧЕНКО Марина, ЛЮ Даньдanh <i>Інноваційний розвиток закладу освіти –вимога часу</i>	67
КНЯЖЕВ Ігор <i>Технологізація педагогічної освіти: інноваційний вимір сучасного навчання</i>	68
КОВІЛІНА Вероніка <i>The role of innovative educational technologies in forming teachers' readiness for inclusive preschool education</i>	70
МАЛОФЕЄНКО Марина <i>Сучасні підходи науковців до професійного розвитку вихователів закладу дошкільної освіти</i>	74
RUSNAC Svetlana <i>Artificial intelligence in the development of university competencies: risks, opportunities and the institutional ethical framework</i>	76
RUSNAC Svetlana, MUSIENCO Natalia <i>Modular approach to curriculum design: perspectives for quality enhancement and program internationalization</i>	79
ТЕЛЕМУХА Святослав, ПИПТЮК Олександр, САБАДАШ Ростислав, ПАВЛЯК Андрій, ІВАНОЧКО Наталія, МІЩУК Віталій <i>Метод проектів в навчанні студентів медиків</i>	82
ХРОМЕЦЬ Вікторія <i>Організація психологічної служби в закладах вищої освіти України в сучасних умовах</i>	87
ШАТНИЙ Сергій, ШАТНА Анастасія, РЕУТ Дмитро, БОЙЧУРА Михайло, СИДОР Андрій <i>Методологічні основи та дидактичні принципи індивідуалізованого навчання в сучасній освіті</i>	89
ШТАЙНЕР Тетяна <i>Інтеграція інноваційних підходів у зміст дисциплін дизайнерського профілю як засіб формування професійної компетентності майбутніх фахівців</i>	91
Секція 5	
БИКОВА Наталія, ТАТАРИНОВА Світлана <i>Трансформація системи захисту дітей в умовах воєнного стану в Україні</i>	95
БРЮХОВЕЦЬКА Наталя <i>Підготовка есе у системі формування мислячого здобувача та працівника-спеціаліста</i>	97
ВЕЛИЧКО Тетяна <i>Підготовка майбутніх педагогів до формування ціннісних орієнтацій у дітей старшого дошкільного та молодшого</i>	99